

EDINOST

ZA RESNICO OD BOJA DO ZMAGE!

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

Issued
threetimes a week:
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.

STEV. (No.) 16.

CHICAGO, ILL. TOREK, 6. FEBRUARIJA — TUESDAY, FEBRUARY, 6, 1923.

LETO (VOL.) IX.

Poročila iz naše fronte.

Prejeli smo pravkar sledeče poročila iz naše fronte, kjer se bojuje armada ameriških katoliških Slovencev za svoj večji in močnejši tisk. Evo jih:

Detroit, Mich. 2. februarja, 1923. — Cenjeno uredništvo: — Ker ste razglasili v zadnji številki mobilizacijo za vse katoliške Slovence v Ameriki za večji in močnejši katoliški tisk, se pridružujem poč zastavo tudi jaz. Prilagam dva nova naročnika za celo leto, enemu pa sam naročam list Edinost, torej skupaj tri nove naročnike. Vsak naj stori tako in če bo, upam, da dobimo kmalu svoj dnevnik. Ves Vaš za katoliški tisk. **A. KOTARIČ.**

Cleveland, Ohio, 1. februarja 1923. — Ker ste zopet razglasili mesec februar za razširjanje katoliškega tiska, sem se potrudila in posrečilo se mi je dobiti dva celo-letna naročnika za list Edinost. Naslove novih naročnikov najdete na kuponih, ki sem jih izrezala iz Edinosti. Vas prijazno pozdravljam in ostajam zvesta naročnica **J. MERHAR.**

EVO JIH predragi naročnik, kako so nekateri že pridno na delu v boju za večji katoliški tisk, za preprobrebni slovenski katoliški dnevnik. Kaj pa ti praviš nato, ki še morda nisi prijel za puško in ki morda še pomišljaš, ali bi prijel za njo ali ne? Ne boš tudi ti odšel na skupno fronto in pomagat? Če si praktičen katoličan boš! Če si pa mladen v svoji veri, potem tega ne boš storil, ker ti za vero mogoče nič ni. Vendar vsi, ki ste s srcem naši si zapomnite, da tu se gre za načela, za principe in da za te smo dolžni iti v boj.

Rojaki katoliški Slovenci (ke) v Ameriki, pomnite, da ta agitacija v tem mesecu bo jasno pokazala, kako veliki smo mi katoličani in koliko nam sploh je za našo sveto stvar!

Da se pa marljivi agitatorji (ce) ne bodo popolnoma zastonj mučili (e), razpisujemo za tiste, ki nam bodo pridobili tekom tega časa kakega novega naročnika sledeče nagrade:

ZA ENEGA CELO-LETNEGA NOVEGA NAROČNIKA pošljemo vsakomur, ki ga nam pošlje z naročnino vred, eno izmed sledečih knjig:

“**SOSEDOV SIN**” krasna povest izpod peresa pisatelja Jurčiča.

“**TURKI PRED SV. TILNOM,**” zanimiva povest iz turških časov.

“**DVE SLIKI**” krasna povest iz pod peresa pisatelja K. Meškota.

ZA DVA NOVA CELO-LETNA NAROČNIKA, pa damo sledeče nagrade:

Vse tri gorj imenovane knjige, ali pa krasen in pripraven molitvenik

“**MOJ TOVARIŠ**” s zlato obrezo. Kdor bi raje angleški molitvenik mu pošljemo “**KEY OF HEAVEN,**” ki je krasen z zlato obrezo, pripraven za mlade fante in dekleta.

ZA PET CELO-LETNIH NAROČNIKOV pa damo vsakomur, ki jih pošlje, krasno knjigo “**ŽIVLJENJE SVETNIKOV,**” ki velja: \$4.75.

Sedaj pa noge! Zavijajmo rokave in korajžno na delo za novimi naročniki! Sedaj imate priliko, da razširite katoliški tisk in poleg tega si zaslužite še krasne darove, ki so razpisani za nove naročnike.

(Izpolnite ta kupon in ga pošljite nam!)

ZA EDINOST, 1849 WEST 22ND STREET, CHICAGO, ILL.

Priloženo pošiljam \$..... za naročnino

..... naročnika (kov) za dobo

NASLOVI:

Ime naročnika

Naslov ali (Box):

Mesto

Ime naročnika

Naslov ali (Box)

Mesto

KRATKE NOVICE

— Glasom najnovejših poročil. Francozi prodirajo naprej v Nemčijo. Včeraj so vkorakali v Badensko in tam okupirali dva mesta Offenburg in Appenweier.

— V mestu Ingelheim je prišlo mej demonstracijami do krvoprelitja med demonstranti in francoskim vojaštvom. Francoski vojaki so oddali več salv. Mrtvih je nekako 9 ali 10 nemških demonstrantov.

— Na Hawajskem otočju, kjer se je zopet pojavilo naraščajoče morje je škoda na milijone. Več obmorskih sel in mestec je popolnoma uničenih.

— Litvinski rebeli v Memelnu so baje proglasili francoske vojake, ki so sedaj nastanjeni v predmestju kot za vojne ujetnike. Francoske ladje, ki so dospеле v pristan in dovedle živež za vojaštvo niso smele izločiti živeža.

— Predsednik Harding je baje sklenil na pronoj njegovih pristašev, da bo zopet kandidat pri prihodnjih predsedniških volitvah.

— Iz urada za promet in transportacijo v Washingtonu poročajo, da je vlada tekom časa, ki je imela in obratovala železnice na svojo roko potrošila v tisti dobi celih \$1.800.000.000.

— V Little Rock, Ark. so bili predvčerajšnjim usmrčeni na električnem stolu štirje morilci, ki so bili spoznani od porote, kot morilci prvega razreda.

— Deset delavcev se je močno opeklo blizu New Orleansa, v Louisiani, ko se je vžgalo olje v oljnatem tanku. Vseh deset delavcev je pomrlo v par urah zatem, ko so bili pripeljeni v bolnišnico. Materialna škoda se ceni nad 1 milijon dolarjev.

— V bližini Louisberga, Kans. je eksplodiral parni kotel na železniški lokomotivi. Kurjač in vlakovodja ležita težko poškodovana v bolnišnici, kjer se borita s smrtjo.

— Milwaukeeški nadškof Rt. Rev. S. G. Messmer, ki je pred par dnevi zelo nevarno obolel, je glasom zdravnikove izjave prešel najbolj kritične trenutke v njegovi bolezni in je na poti okrevanja, a vendar bo vželo več tednov predno bo zamogel zopet prijeti za svoj uradni posel.

— Ta teden se prične v Washingtonu prvo zaslišanje vojnih veriznikov. Prvi, ki bodo sedli na zatožno klop bodo Chas. W. Morse in njegovi trije sinovi, ki so obdolženi raznega verizništva pri ladjedelništvu. Zatem pride na zatožno klop še več drugih, ki nimajo čiste vesti v tem oziru.

— V Orange Valley Cal. je bil zadnji soboto aretiran neki Nikolaj Buč, baje Istrijanec radi proizvajanja ta huđega “Jakca.” Obsojen je bil na mestu za \$500.00 denarne globe.

— V Muscatine, malem farmerskem mestu v državi Iowa, je izginil družini Mr. J. H. Meek 7-letni sinček. Iščejo ga že več dni toda brez uspeha. Sluti se, da je moral pasti v vodo in utoniti.

— V Mankato Minn. bodo te dni imeli časnikarji države Minnesote svojo letno konvencijo. Sešli se bodo iz vzroka, da se pogovore med seboj o izboljšanju časnikarstva itd. Ali bi ne bil en tak sestanek, kravovo potreben tudi slovenskih katoliških časnikarjev v Ameriki?

— V Jefferson City, Mo. živi najdebelejši mož v Ameriki. Ta oseba je Clyde Perkins, pisar v državni zbornici države Missouri. Tehta 480 funtov. Zadnji teden je šel v brivnico in ko je sedel na brivski stol se je stol kar sesedel pred njim. Ta spás ga bo stal naimanji \$200.00. Tudi ni dobro če je človek predebel.

IZ ZASEDENEGA RURA.

Kancelar Cuno gre sam v Rur. da s svojim prihodom pokrepi pasivni odpor. — Prebivalstvo v Ruru protestira proti deportaciji provincijalnega predsednika. — Francozi streljajo Nemce. — Francozi nadaljujejo z okupacijo.

Berolin, 5. febr. — Nemški državni kancelar Cuno se je odločil, da osebno poseti Rurske zasedene pokrajine, da tako moralno pokrepi voljo v nemškem ljudstvu za neodjenljiv pasivni odpor. Nastanil se bo baje v mestu Essen. Francoska ekspedicijska komisija je izjavila pred časnikarskimi poročevalci, da Cuno se igra z ognjem, ako je namen njegovega poseta ta, da bi z njim pokrepil ljudski odpor. Vsled tega so nekateri krogi prepričani, da bo Cuno ali takoj izgnan, deportiran, ali pa ga bodo Francozi vtaknili v ječo, kakor so utaknili premogarske in industrijalne magnate pred par dnevi.

Demonstracije radi deportacije Porenskega predsednika.

Duesseldorf, 5. febr. — Kakor hitro se je po Porenski raznesla novica, da je bil tamkajšnji provincijalni predsednik Dr. Johan Fuchs od francoske vojaške oblasti deportiran, se je organiziralo zadnji soboto po vseh trgih in mestih velike demonstracije v namen javnega protesta.

Delavstvo v Coblenu je zastavkalo in odložilo delo za eno uro v znak simpatije za svojega provincijalnega oblastnika. Občinstvo se je zbiralo v velikih masah okrog stanovanj zavezniških komisarijev. Francosko vojaštvo je razganjalo demonstrante, tudi je prišlo v par krajih do prask med vojaštvom in demonstranti.

Nemec ustreljen od straže.

Pariz, 5. febr. — Francoska vojaška straža, ki pazi na železniški tir blizu mesta Brechten je ustrelila nekega Nemca včeraj zjutraj. Vojak, ki je bil na straži, je baje trikrat zazpovedal Nemcu, naj se odstrani od tira. V tem trenutku je Nemec posegel v žep, ki se ne ve iz kakega vzroka. Francoski vojak sluteč, da je segel po kako orožje je izpustil na njega strel in ga na mestu ustrelil.

Francozi nadaljujejo z okupacijo.

Amsterdam, 5. febr. — Zadnji soboto popoldne so francoske okupacijske sile zasedle važno železniško križišče Vohwinkel. V vojaških krogih v Londonu prevladuje mnenje, da bodo francoske čete nadaljevale z okupacijo, dokler Nemčija ne nade na kolena in obljubi, kar Francozi zahtevajo od nje.

Železniška stavka dela Francozom preglavice.

Fssen, 5. febr. — Radi slabega in skoro popolnoma skrahiranega tovornega prometa v Ruru, se koplji premog okrog prenogorovov, ker skladišča, ki so bila prirejena za premog so že prenapolnjena. Francozi sicer trdijo, da bo tovorni promet v kratkem na stari stopnji in da se bo ves premog v najkrajšem času odpeljal v Belgijo in Francijo. Vendar pa je jasno, da če se ekspertni komisiji ne posreči dobiti nazaj na delo nemških železničarjev, bodo trpeli precej časa velike zmešnjave, ki bodo nastajale pri transportaciji od dne do dne.

Francozi železničarji niso navajeni nemškimi lokomotivam in poleg tega vsega je zmešan ves sistem premikanja vlakov in Francozi so kakor začetniki v Ruru. So tuici med tuici.

Nemci izjavljajo, da ne bodo odnehali s pasivnim odporom, marveč istega še poostri. Če se da na vse to kaj računati, čaka Francoze v Ruru še veliko dela.

JUGOSLOVANSKE NOVICE LOZANSKE KONFERENCE KONEC.

Detektiva udaril. Pri kontroli potnikov na Jesenicah je, v vagonu aretiral detektiv Ljudevit Marolt Ivana Mačka iz Tabora. Maček pa je udaril detektiva z ročno torbico, se mu iztrgal in ušel. Za to je sodišče Mačka obsojilo na 4 mesece ječe.

Štrajk v Slavovskem Brodu. V fabriki za vagono štrajka nad 1000 delavcev. — Do štrajka je prišlo, ker zahteva fabrika akordno delo, delavci pa na to niso hoteli pristati.

Tatvina na državni železnici. V Ljubljani pri kovaču Ivanu Kogovšku na Trati sta služila France Šlibar in Tože Ribnikar, ki sta na Kogovškovo prigovarjanje šla z njim krast v skladišče državne železnice v Dravljje in so ukradli skupno blaga v vrednosti 4500 K; Kogovšek je pa še kupil od vojaške straže železa v vrednosti 4000 K. Obsojeni so bili: Kogovšek na 4 mesece, Šlibar na 3 tedne, Ribnikar na 14 dni težke ječe.

Nevarno je obolel general Maister v Mariboru. Nahaja se v domači iskrbi.

Dvojkica na železniški progi. Na železniški progi med Blanco in Sevnico so te dni našli trupli novorojenih dvojkov. Sedaj iščejo mater.

Pijančeva smrt. 40-letni Jože Vrančun v Zibiki na Štajerskem je vasoval pri kuhanju zganja. Nato se je skolovratil v listniak spat, kjer so ga zjutraj našli mrtvega.

Igra narave. V Loki pri Žusnu, na Štajerskem, je neka krava vrgla tele, ki je imelo 2 glavi in 4 sprednje noge zadnjih nog in repa pa ni imelo.

Begunje. Na novega leta dan se je tukaj poročila edna Ida Šturm, hči veleposestnika in hotelirja, z g. Francetom Legatom iz Leseč, sedaj inženirjem v železni tovarni v Vitkovicah na Češkoslovaškem.

Cigan ga je ociganil. Na seimu v Karlovcu je 29. decembra 1922, približno 50 let star cigan prodal za 2000 K črna konja, katerega je pa potem kupcu ukradel in neznano kam pobegnil.

Tatvine. Josipina Bratuš iz Ljubljane je bila okradena v Litiji manufakture v vrednosti 14.000 K. — Orožniškemu kaplarnu Francu Mlinariju v Rovtah je bila ukradena obleka in 1300 K denarja.

Nova izvozna carina na žito. Kakor poroča belgrajski “Preporod” bo uvedena sledeča izvozna carina na žito (od vagona): pšenica 500 Din. koruza 30 Din., pšenična moka 200 Din

Lausanne, 5. febr. — Barka — mirovna konferenca v Lausanne, s katero so cincali blizu tri mesece po političnem morju Evrope, je zadnji soboto butnila ob zadnjo pečino in se razbila v kosce.

Zavezniški končni mirovni predlog, ki je bil stavljen Turški delegaciji, di ga podpiše ali zavrzte, ni našel pravega odgovora od strani Turkov. Poročila pravijo, da je Ismet Paša načelnik Turške delegacije bil pri volji podpisati skoro osemdeset odstotkov zahtev v predlogu, toda nikakor ne in za nobeno cenno ne podpiše pogodbe, ki se tiče Mozula, do katerega bi se Turki na podlagi zahtev Anglije morali skoro popolnoma odpovedati in istega prepustiti v popolno eksploatacijo. To bi, po mišljenju Ismet Paše ogrožalo gospodarski in finančni temelje cele Turčije.

Takoj kakor hitro je bil naznanjen, formalno razhod Lozanske konference, je iz svojega glavnega stana brzojavil angleški zunanji minister in načelnik angleške mirovne delegacije Lord Curzon vojnemu ministru v London, da naj obvesti admiraleteto, da naj bo v Sredozemskem morju pripravljena na vse slučaje. Istočasno se je obvestilo tudi generalni štab v Carigradu, da naj bo z vojaštvom pripravljen na vse eventualnosti, ki znajo nastati v Carigradu in vsem bližnjem vsходу.

Včeraj popoldne je bilo opaziti na otoku Malti veliko zibanje med angleškim vojaštvom in isto se je opazilo tudi v Carigradu in vseh točkah, ki jih imajo zasedene Angleži. Vse pomeni, da se Anglija pripravlja na vojsko oziroma, da bo isto izzivala od Turčije.

DRŽAVA MISSISSIPPI JE NAJSLABŠA GLEDE OTROŠKEGA DELA.

Meridian, Miss. — Država Mississippi je baje na podlagi preiskave najslabša v celi uniji glede zaposljevanja mladoletnih otrok. Dokazano je, da je v imenovani državi zaposljenih veliko število otrok po raznih industrijah od 12. do 16. leta. Pod 16. letom je zaposljenih baje nad 2000 otrok.

Vse to kaže, kako gnili sistem še vlada v naši deželi, da se dovoljuje kapitalističnem elementom izkoriščati celo mladoletne otroke po svojih industrijah. Vlada bi morala vsekakor malo bolj paziti pod roke kapitalističnim parazitom.

DENARNE POŠILJATVE.

Koristno je za Vas, ako se pri pošiljanju svoje ga denarja v staro domovino obrnete vedno le na naše podjetje. To pa zato, ker naše nove zveze z staro domovino nas omogočajo, da dostavljamo pošiljkatve v stari kraj najbolj točno in najhitreje. Denar dostavljamo na najbližnjo domačo pošto prejemnika.

Pri nas dobite vedno najnižje borzne cene svetovnih valut. Pri večjih svotah, ki presegajo dvajset tisoč kron ali tisoč lir, damo še posebni popust.

GLEDE DOLARSKIH POŠILK GLEJTE OGLAS NA DRUGEM MESTU.

Cene denarja se večkrat menjajo, mi računamo po ceni istega dne, ko denar prejmemo.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

100 — Din.	\$ 1.30	50 — Lir	\$ 3.15
500 — Din.	\$ 6.00	100 — Lir	\$ 5.75
1,000 — Din.	\$12.00	500 — Lir	\$27.50
5,000 — Din.	\$56.00	1000 — Lir	\$55.00

Vse pošiljkatve naslovite na:

BANČNI ODDELEK “EDINOSTI”
1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application:

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
UBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
	For United States for half year	\$1.50
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAGAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopise in novice objavljamo brezplačno. Na dopise in poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisov ne vračamo.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovo številko do 12. ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Podjetje ki zasluži priporočila.

Ameriški Slovenci so v zadnjem desetletju v več svojih naselbinah napravili velik korak naprej v gospodarskem vpogledu. V par naselbinah so si ustanovili posojilna in stavbinska društva, ki krasno napredujejo. Rojaki v takih naselbinah so se zelo dvignili gospodarsko, imajo povsod svoje domove itd. Pa tudi posamezni slovenski rojaki vodijo v več krajih trgovska in industrijalna podjetja. Vse to je viden gospodarski napredek, ki se ga mora priznati.

V Clevelandu Ohio — katerega eni imenujejo "Ameriško Belo Ljubljano" — so Slovenci ustanovili celo svojo lastno banko, katere ime je: "The North American Banking and Saving Co." Tak zavod ni bil ameriškim Slovincem potreben samo iz gospodarskega stališča, ampak tudi radi tega, da se da Slovincem po Ameriki priliko, da v njo nalagajo svoje zasluzke, v bančni zavod, na katerega se lahko zanesejo, da bo ravnal z njihovim denarjem zanesljivo in pošteno. Da potreben je bil tak zavod in clevelandskim možem, ki so ga ustanovili vsa čast. Ameriški Slovenci so jim hvaležni, da so jim ustanovili ta zavod, sedaj vsaj vedo komu izročajo v varstvo svoj težko zaslužen denar, katerega so morali preje nalagati v tuje banke, katerih glede stabilnosti niso docela poznali. A tu imajo sedaj svoj lastni bančni zavod, ki jim je na razpolago za vse slučaje tikajočih se denarnega prometa. S tem podjetjem si rojaki lahko dopisujejo v slovenskem jeziku, ker vsi uradniki so Slovenci.

Naši rojaki po raznih malih naselbinah, ali kempah, so si svoj denar spravljali na vse mogoče načine. Nekateri, ki so včasih slišali o kakem bančnem polomu, so postali nezavestni napram vsaki banki, pa bodisi še tako zanesljiva. Taki so skrivali denar doma, zakopavali so ga, nekateri nosili seboj, sploh pomagali so si, kakor so si znali in vedli. Veliko takih je bilo že oropanih, ko so denar radi nezaupnosti do bank nosili seboj. Pisec teh vrstic je celo videl dogodek v neki naselbini, ko je neka hiša pričela goreti. Neki rojak srednje starosti, ki je bil zaposlen v bližnji tovarni in je stanoval v dotični hiši pridvil z vso silo domov in skoči v gorečo hišo, kmalu se prikaže zopet iz nje z nekim starim čevljem in pravi: "preklet, pa sem jih rešil!" in nato izvleče 800 dolarjev papirnatega denarja iz starega "škarpa." Izjavil je: "cele tri leta sem jih nosil na kupček." Mož se je v resnici lahko čutil srečnega, da jih je rešil pred ognjem. In tako se dela še marsikje. Premislite, koliko bi bil dobil dotični rojak samo obresti, ko bi imel dotični denar na banki? Toda nezaupnost do tujih bank mu je to zabranjevala. Pa kaj obresti. Kaj ko bi bil par minut zamudil, prihranke bi mu požrl ogenj, in njegovo triletno delo in trpljenje v zakajeni tovarni bi bilo zastoj, obrisal bi se bil lahko pod nosom. In velikim se je to že pripetilo. Slovincem ni potreba tega sedaj več delati, ni se jim potreba banči radi nezaupnosti, sedaj imajo v Clevelandu slovenski bančni zavod, ki je popolnoma v slovenskih rokah, v rokah tamkajšnjih najbolj uglednih in veljavnih slovenskih mož. Rojaki po raznih malih naselbinah, kempah in šumah, ki mogoče ne poznate finančne podlage zavodov, kjer vi nalagate svoj denar, ali ga mogoče še nosite seboj, imate ga mogoče doma nastavljenega, da pride nepovabljeni tat in da vam odnese morda zaslužek od več let, katerega ste nalagali skupaj za stara leta. Vsi taki imate krasno priliko, pišite na slovensko banko v Cleveland, Ohio, po pojasnila. Prečitajte njen oglaš v našem listu, ki je objavljen v vsaki sobotni številki.

Rojaki nalagajte svoj denar v slovensko banko, tam bo vaš denar varen, in vi ga lahko dvignete kadarkoli se vam poljubi.

Nič bolj nespametnega pa ni, kakor imeti denar pri sebi, ali pa doma kje spravljenege. V prvem slučaju ga vam lahko kdo ukrade, v drugem ga lahko vam uniči požar, ali kaka druga nezgoda. In v tretjem, lahko vas zadene nenađna smrt in živ krst ne bo vedel, kje se nahaja vaš denar skrit. Naložen denar na slovenski banki, pa je v knjižen na vaše ime in do njega imajo dostop vaši sorodniki, za katere lahko napravite oporoko že prej. Zato na varno mesto z vašim denarjem, na varnem pa bo, ako ga vložite v slovensko hranilnico v Clevelandu v "The North American Banking and Saving Co. To velja zlasti rojakom v Clevelandu, zatem pa vsem razstresenim rojakom po Ameriki, ki žive osamljeni med tujci. To je naš nasvet in kdor ga bo vzel kot takega, bo nam v vsakem slučaju čez čas, hvaležen.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Virginia, Minn. — Predzadnji petek popoldne sem zapustil New Duluth, ter se podal v Virginia. Ker sem došel že bolj pozno sem se podal takoj k počitku. Drugi dan sem pa prišel z obiskovanjem slovenskih družin na North Side, kjer je večina Slovencev.

Takoj pri prvi hiši sem bil z veseljem sprejet. Ustavil sem se namreč pri dobro znani družini Strbenčevi. Mrs. Strbenč mi je že večkrat poprej pomagala agitirati za naše lište, zato sem jo tudi naprosil, da naj bi tudi sprejela zastopništvo naših listov in kar je z veseljem sprejela. Zato naznanjam vsem Slovincem na Virginia in okolici, da se naj zglasijo, kadar hočejo naročiti naše lište ali kaj drugega vedno na Mrs. Strbenč, ki bo za ta kraj odslej naša krajevna zastopnica. Mrs. Strbenčevi se pa pristrčno zahvaljujem da je tako rada sprejela zastopništvo in obljubila, da bo delovala kolikor ji bo čas dopuščal za katoliški tisk.

Zahvaljujem se tudi Mr. Bachu in Mrs. Klinc, ker tudi slednja sta mi veliko pripomogla pri nabiranju novih naročnikov. Vsem skupaj še enkrat najpriščnejša zahvala.

Leo Mladich, pot. zastop.

Houston, Pa. — Prosim Vas za malo prostora v priljubljenem nam listu Edinosti. Božične praznike smo hvala Bogu imeli tudi tukaj za dosti fajn. Tudi sv. Miklavž se je ustabil in pustil otrokom v naši naselbini vsakovrstnih darov kot slaščic in igračk. Hiša božja v Cannosburghu, kamor smo šli počastiti te dneve Božje Dete je bila jako povoljno obiskana pri vseh naših, ker ljudje so darovali vsak po svoji moči, kolikor pač največ so mogli. In vsled tega nima nihče izmed tistih, ki so kaj darovali v ta namen kaj manj, ker je zato neka izzgubljena ženska iz Greensboro pretakala v tetki Prosveti krokodilove solze, ker je darovala eno dajačko "dime." Zakaj si ga pa dala, če ti je hudo za njim, saj menda vendar veš, da Bog ni vesel daru, če se ga ne da z veseljem. Sicer je pa tudi značilno za urednike Prosvete, da objavljajo tako brozgo v svojem listu. Tu se pač vidi, da gliba skup striha. Takim dopisovalcem naj urednik Prosvete raje svetuje, da naj pometajo pred svojimi pragom svoje lastne smeti ne pa tam, ker jo je najmanj potreba. Ne bi odgovarjala na omenjeni dopis v Prosveti iz Greensboro, ampak, da bo javnost znala, da ni slovensko ženstvo v Pennsylvaniji v resnici tako, kakor ga slikajo in se izražajo, kake nevernice, ki se jih je prijel rdeča farba. To me je dvignilo in mi je potisnilo pero v roke, da sem napisala ta dopis.

Pozdravim vse citatelje tega lista Edinosti, Ave Maria in Glasnika P. S. J. in želim tisočero novih naročnikov Vašemu listu v tem novem letu 1923.

J. Tomšič.

Bridgeport, O. — Za sporočati vam imam o nesreči, ki je zadela rojaka Johna Gregorčič. Zbolel je bil pred par dnevi za "flu", ki ga je mučila tako hudo, da je bil štiri dni v nezavesti, da so mogli paziti nanj in ga večkrat držati, ko je prišel zopet k zavesti je tarna, da ga hudo noge bolijo, trpel je hude bolečine v nogah, potem so postale njegove noge playo rdeče. Poklicani zdravnik se je izjavil, da mora iti v bolnišnico. Odpeljali so ga takoj, in ko ga je več zdravnikov pregledalo so se izrazili da ima zastrupljeno kri, da mu morejo obe noge odrezati ali bo umrl. In res so mu dne 27. januarja obe noge odrezali. Tako je revež sedaj brez nog, poprej tako čvrst in zdrav. Resnično človek ne ve kaj se zna zgoditi jutri z njim. Nesreča nikoli ne počiva.

Rojak John Gregorčič je star okoli 40 let še samec in je doma iz Dvora, fara Žuzemberk na Doleniskem. On je tudi naročnik na Edinost. Bog ga naj

podpira v njegovi težki bolezni. — Tudi Mrs. Terezija Hočvar se nahaja v bolnišnici. Bila je dne 30. januarja operirana. Bog ji daj, kmalu trdnega zdravja! Mrs. Hočvar je mati 13. otrok. Pozdrav Ludvig Hoge.

Chisholm, Minn. — Ker rojainairiši bero o delavskih razmerah zato jih tudi jaz najprej omenjam. Dela se sedaj tukaj s polno paro po vseh rudnikih, nekoliko odprtih rudnikov je sicerčasno ustavilo delo, vendar bodo snet kmalu pričeli z delom. Samo plača še nikakor ne odgovarja proti sedanjim vedno rastočim draginjam.

Zima je letos v primeri z prejšnjim dokaj mila. Samo snega je več padlo letos kot drugokrat.

Zadnji teden so rojenice obiskale slovenske družine prav prično. In sicer so pustile za spomin pri družini Mr. in Mrs. John Špenko hčerko prvorojenke. Družini Mr. in Mrs. John Antonovich tudi dečka prvorojenca. Družini Mr. in Mrs. John Ambrožič tudi dečka, kateri je pa že našel več bratcev in sestric.

Tudi so se nekateri spomnili da letošnji predpust ne sme tako oditi, da bi ne bilo kajega ženitovanja. Dne 29. januarja se je poročil Mr. Alojzij Košmrl z Miss Mary Bavec. Poročka se je vršila v tukašnji cerkvi sv. Jožefa. Ženin je doma iz vasi Malilog fara Loški potok. Nevesta je pa hči znanega rojaka Mr. John Bavec. V soboto dne 10. februarja t. l. se bo pa poročil Mr. Joseph Kočvar z Miss Ana Frankovič. Oba ženin in nevesta sta dobro poznana in priljubljena med tukašnimi Slovenci. Mladim parom želimo obilno sreče v novem stanu in obilno blagoslova Božjega Poročevalca.

Calumet, Mich. — Preminul je tukašnji dobroznani takozvani slovenski milijonar Mr. Peter Ruppe. Pokojnik je bil trgovec in obenem blagajnik Calumet & Arizona Copper Company in tudi ravnatelj pri New Cornelia Copper Company.

Peter Ruppe se je narodil v Predgradu pri Poljanah na Belokranjskem. V Ameriki je bival kakih 50 let. Pokojnik je pred svojim prihodom v Ameriko krošnjaril po Bavarskem. Kot spreten businessman se je povslep v svobodni Ameriki do milijonaria. Za ženo je imel nemko in logično temu, so bili njegovi otroci vsi odgojeni v nemškem duhu. Kot se čuje se pokojni Ruppe ni nikoli mnogo menil za Slovence in tudi ni z njimi mnogo občeval.

Pokojni zapuščava več odraščanih sinov in hčera. Eden njegovih sinov je zdravnik na Calumetu. Eden vodi trgovino na pešji cesti. Vsi otroci so bili vzgojeni po materi v nemškem duhu in noben ne govori slov. jezika.

Druga žrtev neizprosne smrti je postal tudi tukašnji ugledni trgovec in mešan Mr. Joseph Vertin. Pokojnik je bil solastnik znane trdnice Vertin Brothers Department Store, ki je eno največjih podjetij te vrste na severnemu polotoku. Umril je nenadoma dne 21. januarja ob 7. uri zvečer.

Pokojni J. Vertin je bil doma iz Doblji pri Črnomlju. V Ameriko je došel kot petnajstletni mladenič. V Ameriki je bival nad 40 let.

Pogreb pokojnika se je vršil iz slovenske cerkve sv. Jožefa dne 24. januarja na Lakeview pokopališče, kamor so ga položili k večnemu počitku. Pogreba se je vdeležilo veliko število naših rojakov in tujerodnih mešanov. Naj počivata oba v miru in večna luč naj njima sveti!

Chicago, Ill. — V nedeljo je pustna nedelja. — Kam bomo šli? — Kam drugam, kakor v pritličje nove šole na veliko zabavo v korist naši novi šoli. — Zabava se začne popoldne ob 3. uri. — Za obilno zabavo je dobro preskrbljeno.

Velika nesreča se je zgodila pretekli četrtek zvečer. Mala pet-letna hčerka rojaka Mr. Mo-

"Tržaški cerkveni problem blizu rešitve."

(Dalje prihodnjič.)

Res je sicer, kakor pravi dopisnik, da v Trstu prebivajo Slovani in Latini, shizmatiki in katoličani drug poleg drugega, ali v tem pogledu ni bilo nobenih razprtij, vse to je že stoletja tako urejeno. Narodna naspotja so se pač tu in tam pokazala, a vse to nekaj naravnega in to Trstu ni nikdar škodilo ne na prometu ne na javnem ugledu. Sedaj je drugače. Poglejte na vlake, koliko ljudi pripeljejo, dočim je bil pod Avstrijo vsak vlak nakrcan potnikov.

Nato jame dopisnik govoriti o tržaški škofiji. Tudi tu ima marsikaj netočnega in neresničnega. Dolžnost mi je, da posamezne hibe popravim, poleg tega pa še nekaj zanimivosti dostavim. Tržaška škofija je jako starodavna. V 6. stoletju po r. Kr. je nastala. Zgodovina imenuje l. 524. prvega ondotnega škofa, ki se je imenoval Frugiferus. Prvotno je obsegala samo tržaško mesto z okolico. Kasneje pa se je v svojem obsebu spreminjala. Zadnjič je bila na novo urejena l. 1828. tako, da je obsegala mesto Trst z okolico in pa severni del Istre. Sestavljena je bila iz nekdanjih istrskih škofij: koperske, pičanske, novogradske (Capodistria, Pečena, Cittanuova). Imenuje se od takrat tržaško-koperska; škof je dolžan vsako leto nekaj časa v Kopru residirati. Od tedaj ima dve stolnici (v Trstu sv. Justa, v Kopru sv. Nazarija). Pod tržaško škofijo je 12 dekanatov, pod kopersko 4. Leta 1918. je štela škofija tržaško-koperska 396.136 duš. Odkar sta škofiji združeni so se verniki po narodnosti ločili tako, da je bilo približno ena tretjina Lahov, in Slovencev in Hrvatov vsakih po eno tretjino. Ni čuda torej, da so bili od l. 1829. vsi škofje razum enega slovanskega rodu. Od l. 1831.—1845. je vladal Matej Ravnikar, znameniti slovenski pisatelj. L. 1846.—1875. je škofoval Jernej Legat, Slovenec. Od l. 1875.—1882. Jurij Dobrila, Hrvat, ki se je z vsemi sredstvi stalno prizadeval, kako bi verniki in zaničevani rod hrvatski kulturno povzdignil. Od l. 1882.—1896. je stoloval Ivan Nep. Glavina, Slovenec iz tržaške okolice. Za njim pa od l. 1896.—1902. Andrej Marija Sterk, Hrvat iz Lovrana. Potem je od leta 1902.—1910. vladal Frančišek Ksav. Nagl, Nemec po rodu. Bil je poprej skozi 15. let rektor nemškega hospica v Rimu. Iz Trsta pa je bil poklican za nadškofa na Dunaj, kjer je l. 1913. kot kardinal umrl. L. 1911.—1920. je bil za škofa v Trstu Andrej Karlin, Slovenec iz ljubljanske škofije. On je vso dobo svetovne vojske v raznih bridkosti in težavah prebil v Trstu. Ker je bila italijanska fronta v obližju je živel ob neprestanem gromu kanonov, izkušal je draginjo in lakoto in po noči od polnoči dne 30. avgusta 1917. mu je iz sovražnega zrakoplova pačlo v škofijsko palačo troje bomb, ki so sicer napravile znatno škodo, a nobenega izmed prebivalcev niso poškodovale ali ranile. Ko se je italijanska vlada polastila Trsta, so hrupno zahtevali od njega, naj slovesno v katedrali sv. Justa odpoje "Te Deum" za osvobodjenje Trsta iz rok Avstrije. On pa je to odklonil, češ, da še ni dospel tisti čas, pač pa bo to storil, kadar se bo izrekla nad tržaško škofijo definitivna aneksija. To so mu italijanski krogi zelo zamerili in so mislili, da ga bodo z različnimi demonstracijami primorali, da zapusti svojo škofijo. On pa jim je pri neki taki nasilni demonstraciji dne 30. decembra 1918. z vso odločnostjo povedal: "Vi me niste postavili za škofa v Trst, a me ne boste odstavili. V Rimu imam svojega vrhovnega poveljarja in kadar papež Benedikt XV. poroče, naj grem, bom takoj poslušno zapustil svojo škofijo." Nato je bival še eno leto (do konca 1919.) v Trstu.

Med tem časom so pa v Rimu tržaški Italijani vedno bolj ostro zahtevali, naj se "vescovo slavo" (slovenski škof) odpusti, sicer so rekli, da je nevarnost za njegovo življenje. Vsled takega neprestanega pritiska italijanske vlade je naposled rimska konsistorialna kongregacija škofa Karlina opozorila, da se zdi sv. Očetu primerno, ako se odreče svoji škofiji, kar je tudi takoj storil. Hujskanje proti njemu od strani italijanskih irredentistov je bilo že tako nasilno in vročekrvno, da se je bilo bati najhujšega. Kako je dopisnik "The New World" mogel zapisati v svojem dopisu, da ima škof Karlin naslov barona, tega si pač ne moremo domnevati. Morda je kdaj slišal o tem, da ga je imenoval za "assistens throni" pravega hišnega prefata in grofa, toda o tem ve pripovedovati samo "Annuario pontificio" v Rimu.

Začetkom leta 1920. je nastopil svojo službo v Trstu monsignor Angelo Bartolomassi, bivši italijanski vojaški škof. Naš dopisnik trdi, da so razmere v škofiji izredno težke vsled nacionalizma slovanske duhovščine, ki ni hotela govoriti s škofom italijanski, dasi je jezik znala, ter je zahtevala, da se jim dopisi iz pisarne pošiljajo v slovenskem jeziku. Kdor pozna tržaške razmere današnje dni, se bo temu smejal. Če vprašate škofa Bartolomassija samega vam bo slovanska duhovščina pohvalil in splošno znano je na okoli, da je slovanska duhovščina novega škofa vzljubila, četudi pri njem pogreša znanja slovanskih jezikov. Vzljubila pa ga je zato, ker je uvidela kmalu, da ima najboljše voljo, pravico enako deliti med vse narodnosti. So pa v resnici nekateri duhovniki v škofiji, ki ne znajo italijanski, zato pa tudi s škofom ne morejo govoriti v tem jeziku. Glede dopisov iz pisarne pa so zahtevali to, kar so že desetletja imeli. Vsa dopis se je rešil v jeziku, v katerem je prišel v pisarno. To, da je hotel škof Bartolomassi resignirati vsled tega, ker je bila opozicija slovanske duhovščine tako močna, je gola izmišljotina. Pač pa so bili čisto drugi vzroki, da se je naposled škof oglašil za drugo škofijo.

horiča je šla zvečer v prodajalno. Ko je šla čez cesto prihitel ji je nasproti avtomobil, zadel deklico in jo na mestu ubil. Poklicani zdravnik je samo potrdil smrt. Pogreb se je vršil včeraj iz cerkve sv. Štefana s slovesno sv. mašo. — Družini Mohorič naše iskreno sožalje.

—V hiši Mr. in Mrs. Polajnar se je oglašila štorčija in jima je pustila krepko hčerko Franco, kateri sta botrovala Mr. in Mrs. Anton Benedikt. — Naše iskrene častitke. — Enako je bila pri Mr. in Mrs. Žagar in jima pustila hčerko Anico. Botra sta bila Frank in Ivana Bambič. —

Pri Mr. in Mrs. Stef Rav je pustila hčerko Elizabeto. Botra sta ji bila Mr. in Mrs. Andrew Glavach. — Cerkvni računi, katere smo dobili preteklo nedeljo izkazujejo dohodkov celo leto 225.540.00, toraj skoraj za dva tisoč več kakor 1921. dasi je bil l. 1921. šolski "Drive." Iani pa ne. To je gotovo lep vspeh, ki kaže dobro gospodarstvo in lep napredek naše župnije. Potrošilo se je pa \$80.170.71, ker se je za zidavo in za novo sestersko hišo in pohištvo izdalo \$68.354.46. — Dolga se je naredilo novega \$50.000.00.

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

- Pustna — Jezus ozdravi slepca. Luk. 18.
11 Nedelja — Marija Lurška. Adolf.
12 Ponedeljek — Modest. Teodora.
13 Torek — Pust. Služabnikov M. B.
14 Sreda — Pepelnična. Valentin muč.
15 Četrtek — Faustin in Jovita. muč.
17 Petek — Juliana, dev.
17 Sobota — Donat in tovariši. muč.

PRVI ČLEN VERE. NAJSVETEJŠA TROJICA.

Verujem v Boga Očeta, vsegamogočnega Stvarnika nebes in zemlje.

V prvem členu vere spoznavamo nauk o sv. Trojici, namreč, da je en Bog, in da so v Bogu tri osebe — Bog Oče, Bog Sin in Bog sv. Duh.

Dasi je Bog neviden duh, si vendar predstavljamo božje osebe na viden način: Boga Očeta kot starčka, Boga Sina kot moža, Boga sv. Duha pod podobo goloba. To pa radi tega, ker je prerok Daniel v svojih prerokih videnjih videl Boga Očeta, katerega imenuje starčka vseh dni, zato si predstavljamo Boga Očeta kot starčka; Boga Sina kot moža ker se je včlovečil, in Duha pod podobo goloba ker se je v tej podobi pri Jezusovem krstu prikazal.

Sv. Trojica je velika skrivnost, katere ne moremo razumeti in zapopasti, ampak jo moramo vrjeti. Pa ne samo verjeti ne samo verovati, ampak tudi častiti moramo Najsvetejšo Trojico. To pa delamo na dvojen način: 1. — da se pobožno prekrizujemo in 2. — da pogosto molimo slavospev sv. Trojici: Čast božji Očetu in Sinu in sv. Duhu kakor je bilo v začetku, sedaj in na veke. Amen.

V prvem členu vere pa tudi spoznavamo vero, da je Bog vse stvaril. Sv. Pismo nam pripoveduje da je stvaril Bog svet v šestih dneh, sedmi dan pa da je počival. Sv. Pismo pa ne opisuje dolgoosti oz. kakovosti teh dni. Ko je Bog stvaril

svet, bilo je vse velika zmešanina, vladala je splošna tema. Stvarnik je ločil razne elemente drugega od drugega in je potem s svojo močjo stvaril svet v obliki, kakor je sedaj.

Najprej je stvaril svetlobo. Drugi dan je stvaril nebes. Tretji dan morja, jezere, reke zemljo rastline.

Peti dan ribe in ptice. Šesti dan živali na zemlji; ko nečno pa človeka, katerega je stvaril po svoji podobi.

Ko je Bog dokončal svoje delo v šestih dnevih, je sedmi dan počival. To se pravi: Prenehal je stvarjati stvari novih vrst. Teh šest dni, katerim sledi dan počitka, je podoba tedenskega časa, ki obstoji iz šestih dni dela, katerim sledi dan počitka, katerega je Bog od pričetka določil, da se posveti njegovim službi.

Vsegamogočni Bog ni nikakor potreboval šest dni, da bi stvaril svet in vse, kar je; en sam trenutek, eno samo dejanje njegove volje bi bilo zadostalo; toda hotel je človeku dati zgled, katerega naj bi posnemal, da bi nas poučil s svojim zgledom, da posvečujemo svoje življenje z delom skozi šest dni, da pa sedmi dan počivamo in častimo in slavimo Boga.

Prijatelji, imejmo vedno v mislih, da je posvečevanje nedelje — Gospodovega dne — naša največja dolžnost. Pohitimo ta dan v hišo Gospodovo, padimo ta dan na kolena pred Bogom, Stvarnikom nebes in zemlje! Kako majhni smo vprilo Božjega Veličanstva! Ponižajmo se pred njim kot stvari pred svojim Stvarnikom pa bomo deležni njegovega usmiljenja: Ker prevzetim se Bog ustavlja, in ponižnim deli svoje milosti" (I. Petri V. 3).

APOLOGETIKA.

3. — Naravna poštenost. Če človek pošteno živi, ne potrebuje nikake vere, posebno pa ne razodete vere!

Odgovor. — To je "umetnost" brez vere pošteno živeti. Taki "poštenjaki" so navadno v nevarnosti, da jih ne vtaknejo v luknjo, od deseterih božjih zapovedi spolničujejo naj-

bolj natanko enajsto: "Pazi, da te ne vjamejo!"

Obleka po najnovejši modi, po najnovejšem kroju, vnajna etiketa mora le prepogosto zakrivati notranjo gnilobo.

"Kaj je delavstvo?" je rekel nekoč take vrste bogat "poštenjak." "Nič drugega kakor prežvekač masa, katero treba streti, če tako kaže, da pospešujemo napredek kulture."

Brez vere človek podivja. Edino le vera ga ohrani in obvaruje res — poštenjaka, to nam je krščanstvo dokazalo nešteto krat.

NA STRAŽI.

Zadnji čas so naši rdečkarji zopet prevzeli vlogo psa, ki je na "gmajno padel". Taka vboja pasja para, ki ne ve kje je doma, če je sploh kje, se takole okrog poldne ali večera rad kam povabi na kosilo ali večerjo. Včasih, ko smo doma v "hiši" okrog skledle sedeli smo naenkrat začuli, neko cmakanje zunaj v veži. Če ni bilo drugega se je nad pomije spravil. Ako pa ni bilo varno, je kje od daleč gledal svojega tovariša, ki je imel dom in torilo, zazijal kadar je on zazijal, debelo slino požiral in nestrpno čakal, kdaj mu bo pustil torilec "pomiti" in kost oblizati.

V človeški družbi igrajo to pasjo vlogo cigani in socialisti. Če se ciganom pri vsem ciganskem beračenju ne posreči izprositi ali ukrasti kje kaj "špeha" ali klobas, so z vsako smrdljivo mrhovino zadovoljni. Socialisti prav tako. Ako jim "katoških" škandalov, ki so njih slabiča, zmanjka se zateko na kako protestantovsko smetišče, najraje seveda faroško, da najdejo kako kost, ki jo potem drug za drugim tako temeljito ogledajo da bi je še cunjar ne pogledal. Mej nami se najprej spravi nanjo "Prosveta," ki ji vsak dan prede po želodcu. Ko jo je ona na vse strani ogrizla in oglodala, jo vrže kužetu, Proletarcu," ki jo radi slabih zob samo temeljito obliže. Včasih jo nazadnje še "Enakopravnost" povoha, da ima vsaj malo "duhovnega" užitka, če že drugega ne.

Ni dolgo tega, ko jim je brooklinski pastor Curtis, ki je svojega psa krstil, pripravil tako kosilo prav debelega četrčka. Že so bili pripravljani, da se bodo tudi oni dali krstiti, da bi se znebili svojih pasjih instinktov. Ker so pa zvedeli, da je dotični pes poslej ravno tako klobase kradel, kakor prej ter se v petek in svete mastil z njimi, so se premislili, češ škoda "šenkenge" za krst, mar jo zapijemo, našim backom pa na podlagi tega pasjega krsta lahko dokažemo, koliko krst koristi da bodo še oni rajši krstnino zapili, kakor da bi jo nosili v brezdajne "farske" malhe. To je sicer pasja logika, ki je pa za nas, ki vemo, da sta si pes in človek brata, upravičena. Sicer je pa socialisti in logika isto kot osel in opera.

Zadnje dni je pa "Prosveta" na nekem njujorskem protestantovskem faroškem smetišču hlastnila po eni mastni kosti in jo začela v svojem lawndalskem kotu s prav volčjo lakoto in užitkom glodati, na kar jo je milostno prepustila "Proletarcu," da jo obliže in "Enakopravnosti," da vsaj mozeg voha če ga že ni moč ven dobiti. Ko so jo tako vsestransko radikalno obdelali so jo sklenili, da bo, če že za drugo ne, vsaj za lim še dobra, ki ga socialistična stranika tako krvavo potrebuje.

Priznati treba da je, bila ta kost res mastna, tako, da je i-

mela kraljica te pasje družbe ki jo je prva "uhvatila" naravnost pustni užitek. Pomislite, neki protestantski Reverend — na protestantski se je seveda tiskarski škrat vsedel — pa še doktor, Percy Stikney Grant, je svoje nove cerkve, takole nagovoril: "Pošvečevanje cerkva je ostanek čarovništva. Vera, da je Jezus po moči enak Bogu, je za napredno vzgojenega človeka nesprejemljiva. Njegovi čudeži so čisto naravni plod avtostegije, kar priča naša "Christian science," posebno Mr. Coue" ...

Dokazov socialisti kajpada ne potrebujejo. Reverend sam je živ dokaz, pa bodi tudi sam turški hodža ki je včeraj še dreto vlek. Treba mu samo javno izjaviti, da ni Boga, ali kaj podobnega, slava svetovnega učnjaka mu je zagotovljena, magari če niti brati ne zna. Kaj šele če kak D. D. (Lucas a non lucendo) kakor je Rev. Grant, kaj takega trdi. Njegove izjave so socialistom doma in on njih rdeči papež. V svoji veliki ponižnosti niti ne vprašajo, kaj ga je do take izjave dovedlo, češ ven človek brezverskega evangelija ne vprašuje žakaj, ampak samo kaj.

Jaz pa niti zdaleka nisem tako ponizen, kakor so moji rdeči prijatelji na Lawndalu. Za vsak kaj hočem vedeti žakaj. To je bilo moje prvo vprašanje, ko je rev. Grant razglasil svoje brezbožne dogme. In odgovor, ki sem ga za svoj žakaj dobil, mi z bengalsko lučjo osvetljuje njegov kaj. Njegove brezverske dogme niso plod razuma, niso rezultat resnega študija, dasi bi bile tudi v tem slučaju zmotne. Saj je znano da cela, temeljita "nanost vodi k Bogu, polovična in površna k vragu. Ne, Rev. Grantovo brezboštvo ima svoj izvor v srcu in sicer v srcu, ki je zgubilo svoje ravnotežje. Grant je moderni ameriški ženski metulj, ki se nikoli ne mudi dolgo pri eni roži. Ponovno se je že poročil in razporočil. Ravno zdaj se je zopet naveličal svoje boljše polovice in živel v znamenju nove "ohceti." Ker je pa njegova cerkev, kate-re "dika" je, malo "štrene" mešala, je ta gordijski vozal kratkotalno presekal in vse skupaj na kol obesil. Kdor ve kaj vse "ljubežen stri," se ne bo čudil.

Takih brez — in protivercev pozna zgodovina in jih pozna vsakdanje življenje na starokrajske cente in sicer iz vsih stanov, ne izvzemši stanu katoškega duhovništva. Kmetško dekle, morda celo iz Marijine družbe, če se je komu pregloboko v srce zagledala vrže od sebe Marijino svetinjo in materino svetinjo vere in ore za drugovernim kraljem svojega srca, četudi ve, da svoje prave žene še ni pokopal. Bivši katoliški duhovnik Luther je vrgel od sebe redovno obleko in vero, da je prišel do svoje Katrice. Slovenski reformator Trubar prav tako. In nešteti pred njima in za njima enako. Če mej protestantovskimi ministri to niso le slučaj, ampak nekaj vsakdanjega, je umevno. Saj lepi procenti teh Reverendov niso drugega, kot "oritariji in kruhobore" ki imajo toliko vere, kakor kak tibetanski molitveni mljin, ali gramofon, ki igra lepo nabžno pesem, ali socialist ko prisega državljansko zvestobo.

Pametne človek na protiversko rohenenje in besnenie takih ne da nič. Ima zanje le pomilovavni usmev, češ, reva vboja, kaj se boš ustil, saj vemo kje te

čevelj žulj, vemo kje je izvor tvojega brezverstva ne v glavi, temveč v srcu, kjer je ženska zavzela mesto Boga in ona narekuje glavi, kaj naj misli. S takimi Reverendi — babjeki se more ponašati in se nanje sklicevati le banda, ki sama ni nič boljša. A nas to prebito malo moti. Le vkup le vkup uboga gmajna. Čim več takih "žegnanih in nežegnanih" kosti boste nabrali po raznih smetiščih in gnojiščih čim več mrhovine boste skopali iz njih in se mastili ob njej, tim bolj bo ljudstvo spoznalo cigane domačega pridelka in zapiralo vrata pred vami. Dr. Granta lahko še kanonizirate in povzdignete v čast "doctor eccle, siae rubrae," če ne bo milvauska tetka morda predlagala "viva." Samo kadar ga boste postavili v altar, bote morali paziti katero njegovih "žena" mu bote dali ob stran da mu ne bo dolg čas. Jaz bi vam svetoval, da zadnjo, drugače vam lahko uide z altarja, ker ima rajši njo kot altar sicer bi vam znala pa še ona kake levi-te brati.

Najboljše CIGARETE

VSE NAROČNIKE

ki prejema list Edinost neredno prosimo, da nam pismeno sporoče, o vsaki nerednosti dostavljanja, da se bo nam tako mogoče obrniti na merodajna mesta in najti vzrok nerednega dostavljanja.

Nekateri bližnji naročniki v okolici Chicago se pritožujejo, da se jim dostavi list po več dni kasneje ko je datiran, dasi je list oddan na pošto vedno na predvečer istega dne, ko je datiran. Da se temu odmoremo, prosimo vse cenjene naročnike naj nam pismeno sporoče o vsakem nerednem dostavljanju, da bo nam tako mogoče na podlagi dokazov javiti stvar na merodajno mesto in doseči, da se bo list redno dostavljal naročnikom.

Uprava Edinosti.

PAIN-EXPELLER VAM BO POMAGAL! Če je poklican Pain-Expeller na pomoč, bo bolečina hitro pr...

Z ZGODOVINE TOBAKA.

(Dr. Fr. Trdan.) (Konec.)

Toda zle posledice, ki jih je rodilo nezumno uživanje nikotina, so kmalu preobrazile javno mnenje. Na mesto prvotne preturavane hvale se je usula ploha graje in tozb. Takratni nemški pisatelj so vstali zoper Francoze, ki brez "žvečenja tobaka že več živeti ne morejo" in zoper kmete in ženske, ki "tobak naravnost požirajo." Tudi svetna in duhovska gosposka je napovedala neizprosno boj "peklen-skemu kajenju" in "španskemu strupu." Kajenje so skušali odpraviti ali vsaj deloma, preprečiti celo z občutnimi kaznimi, kot z zaporom, denarno globo ali javnim izobčenjem iz družbe. Nekatero občine so izdale naredbe, po katerih je bil vsak pod kaznijo dolžan naznaniti vse tiste, ki kade ali ki prodajajo tobak. Mnogi so smatrali kajenje naravnost za "satansko delo." Neki pastor v Baselu je rekel: "Ako vidim usta, ki kade, se mi zdi, da vidim dimnike pekla."

Toda prepoved in stroge postave niso rodile zaželenega uspeha. Kajenje je postala španska bolezen, ki je otrovala vso Evropo. Značilno za takratno medicinsko misljenje in naziranje pa je, da so prav zdravniki, ki bi morali biti čuvaji zdravja, največ pripomogli k brzemu širjenju te nove epidemije. Kljub javnim proti odredbam so zdravniki še naprej pretiravali pomen kajenja. Zdravnik I. W. Beintema, ki bi najbrž tudi med današnjim dijaštvom našel kakega vnetega zagovornika, piše: "Kdor se uči, mora mnogo tobaka kaditi, da se duhovi ne zgube, ali ker se začenejo prepočasno pregibati, zaradi česar ne more razum prav težkih stvari dobro umeti, da se zopet zbude; nato zopet prejema duh vse jasno in razločno in more to prav premisliti in presoditi. Dvajset pip na dan pokaditi ni preveč."

Nekako ob istem času so zanesli iz novega v stari svet krompir. Toda kako različna je bila prvotna usoda obeh rastlin! Krompir, ki naj bi odstranjal lakoto in lajšal gospodarsko gorje, je ponekod izzval najhujši odpor in mržnjo; ljudje so bežali pred njim kot pred začaranano rastlino. V mnogih deželah so omogočili nasad krompirja samo s strogimi državnimi naredbami. "Ljudje v Evropi," piše A. v. Humboldt, "so tako postopali kot nerazsodno dete, ki mu ponudijo kruh in goreče ogelje, pa seže po oglju."

(Dalje na 4. strani.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom po državi Minnesota in Michigan, naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in sploh vse, kar je v zvezi z našimi listi, Edinost, Ave Maria in Glasnik.

Vsem naročnikom, prijateljem in dobrotnikom ga najtopoleje priporočamo in prosimo vse prav pristrčno, da mu grejo v vseh ozirih na roko pri razširjenju in agitaciji za katoliški tisk. Vsem, ki mu bodo izkazali bodisi že kakoršnokoli naklonenost se najprisrčneje zahvaljujemo že vnaprej.

Tiskovna družba Edinost.

VABILO NA ZABAVNI VEČER V NEDELJO 11. FEBRUARJA 1923.

ob pol 8. uri zvečer V EWING HALL

Veselični večer priredi "PEVSKI ZBOR" V SO. CHICAGO pod vodstvom organista Mr. Jakoba Smrekar.

V SPORED:

- 1. Kratak nagovor v slovenskem in angleškem jeziku.
2. "Swanee River Monn" (zložil H. Pitman Clarke) izvaja mladina.
3. "NAŠA ZVEZDA" deklamira: John Franko.
4. "ZVEZDA" (uglasbil A. Medved) poje mešani zbor.
5. "MOJE GOSLI" deklamira: James Smrekar.
6. "GERMAN SONG" igra na gosli James Smrekar.
7. "ZNAMENJE" deklamira: Mary Zalokar.
8. "TRIGLAV MOJ DOM" poje mešani zbor.
9. DARITEV deklamira: John Makovec.
10. "SPREMEMBA" (uglasbil P. H. Sattner.) poje naraščaj.
11. "V PEPELNIČNI NOČI" deklamira: Frank Prijatelj.
12. "SWEET AND LOW" (music by C. L. Johnson) izvaja mladina.
13. "SLOVENSKI SVET, TI SI KRASAN" deklamira: Jozefina Samotorčan.
14. "KO BI SOČKOV NE B'LO" poje naraščaj.

GODBA sledi maškarada in ples

Prireditvev je v korist cerkve, da se osnažijo in zboljšajo erglje. Vstopnica za družino \$1.00. Vstopnica za mladino 50c. SE PROSI ZA OBILNO VDELEŽBO! O D B O R.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST Nemecsek 1439 W. 18th Street IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE! SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

KUHINJSKO POHIŠTVO. Zopet smo pripravljani ni Vam postreči z najboljšim kuhinjskim pohištvom. Vsem se najtopoleje priporočamo pri nakupovanju kuhinjskih potrebščin. V zalogi imam vsakovrstne kozarce, kotljev, krožnikov, skled, žlic in vilic in sploh vse, kar potrebujete v Vaših kuhinjah. Naše blago je vedno zanesljivo in po najnižji ceni. Ako potrebujete kaj takega pohištva obrnite se na našega Mr. Joseph Kamen, kateri je Vam vedno na razpolago s postrežbo in z njim se lahko pomenite v Vašem lastnem jeziku. BENJ. EICHHOLZER 527 MAIN STREET, FOREST CITY, PA.

ZADNJA PRAVDA

ROMAN
Spisal češki I. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Adam je umolknil in si z roko otrl obilni pot, ki se mu je lesketal na čelu. Njegov govor je bil preprost, neprisiljena odkritosrčnost si je z močjo resnice podvrgla vse navzoče tako, da je za trenutek zavlada po porotni dvorani grobna tišina kakor v cerkvi.

Prvi se je zavedal sodni predsednik. "Ste li vedeli, kaj delate? Kake nasledek bo imelo vaše dejanje?" je vprašal urno Adama.

"Seveda sem vedel. Vedel sem, da ubijam in da bi hotel biti tudi sam ubit, in nisem mislil na posledice in kazni. To mi je bilo v tistem trenutku vseeno — samo na olajšanje sem mislil."

"Ali se je mrtvi dolgo mučil?"

"Ni se mučil. Učaril sem ga močno in gotovo. Imam varno roko. Niti jeknil ni, le roki je razpel, padel na kolena, položil se na trebuh, glava se mu je sklonila do jarka. Tako je kri z vodo pritekla do mlina. Mlinar jo je opazil, vzelmotiko v roke in šel ob voči gori, dokler ni našel mrtvega —"

"To vemo. Toda povejte nam, kako vam je bilo po uboju?"

"Oh, čudno mi je bilo. Tako olajšanje sem začutil, globoke sem si oddahnil, kakor da sem vrgel raz ramena težko breme, ki sem ga že dolgo nosil. Konec je tožba in hudobije, sem mislil, v duši se mi je jasnilo, ysa maščevalnost in jeza je splahnela v njej, izgubila; naravnost čutil sem, kako mi je v duši jasno. Kot da sem se skopal, oblekel v čisto perilo in prazniško obleko, tako dobro mi je bilo. Mogoče sem se tudi zasmejal. Da, gotovo sem se po dolgem času zopet enkrat smejal. Takoj me je vse začelo veseliti: po Klenci sem šel in gledal, kaj se je vse v zadnjem času spremenilo, cesar nisem bil prej opazil. Pri sedlarjevih imajo mesto skodel pločevino na strehi, Palusovi imajo novo ograjo okoli vrta, Maršikovi so vrata prebarvali. Tundovi so si pred prošenjem pobelili hišico. Na cerkev sem pogledal, takoj sem videl na stolpu omet okrušen in sem mislil: tudi ti, cerkva, bi potrebovala nove suknljice. Vse sem videl, vse me je zopet zanimalo, za vse mi je bilo v duši prostora, kakor je to bilo za mladih dni. Kot da sem se snel z natezalnice, tako mi je bilo lahko, tako se je duša razveselila."

"Torej niste čutili prav nikakega kesanja?"

"Ne, nisem."

"Orožnik pa pravi, da ste se med potjo jokali."

"Jokal? Da —" se je spomnil Adam. "Toda to ni bilo za Martinom. Ko so me orožniki peljali za Goro po cesti k Draženovu, sem postal pri križu proti Dobri Vodi, Hrubih ribnik sem videl na desni in kakor zrcalo se mi je zdel. 'Počakajta malo!' sem zaprosil, razgledal sem se in zaplakal za svojim rodnim krajem, za svojim zlatim domom. Saj sem se vendar v tistem trenutku poslavljaj od njega za vedno. Od trdih cest, po katerih sem vozil, od izhojenih travnatih stez, po katerih sem tolikrat hodil, sem jemal slovo. Vedel sem v tistem trenutku, da me tu obesite in da ne zagledam nikdar več košatih dreves, modrikaste sence pod njimi, da ne bom videl več naših gozdov, kadar jih sonce oblije, niti kadar jih dež biča; da ne bom videl več, kako se megla kuha iz njih, vlačijo po njih, da ne bom slišal več, kako šumi in buče kakor razburkano vodovje po rebrih v vrhovih, da ne bom okusil več njihovega vonja v soparnem opoldanskem soluncu. Pa mi je bilo vsega tega tako, tako žal, in naš kraj kakor da bi bil le še pokopališče zame. Ves Haltravski greben se mi je zdel kakor grob, Čerhov zopet tak velikanski grob, nasut Bog ve nad čim in na kom — in tisti manjši vršiči naokoli: Hora, Hradek, Babj Pupek, Potrekovski grič, Šimanov vrh, kakor mali otroški grobovi so se zdeli. Umreti sem hotel in biti pokopan tam v tej zemlji med temi hribi. Drugače je prišlo. Ne vrnem se več k najdražjim goram." Adam je sanjavo uprl oči čez glave sodnikov nekam v daljavo in govoril za sebe, kakor da je čisto sam. "Ne bom čutil več vonja po suhem senu, krhki otavici in zorečem žitu, ne bom slišal več ptičjega petja, ne plesa čarovnic v žvižgajoči burji čez skođlaste strehe. Pa tudi okoli

zadnja pravda in z njo celo moje zlo, moje zastrupljeno življenje in advokatov ne bom več letal. Končala se bo ta moja nje . . ."

"Porazil, sami ste torej mnenja, da ste zaslužili smrtno kazn?" je iztrgal sodnik Adama njegovi prikazni.

"Seveda mislim, gospod sodnik. Saj je pisano: oko za oko, zob za zob, življenje za življenje. Vedno sem slišal, da ubijalca čakajo vešala. Pravičnost tako zahteva in moja duša kopni po tem, naravnost žela jo, ker sedaj šele vem, da bi bil kakor Kajn, da bi ne imel nikjer miru in obstanka. In tako sem pripravljen na smrt."

"To je čuden zločinec," si je mislil predsednik, si je mislil ves sodni senat, so si mislili porotniki in poslušalci. "Nič ne taji, ne olepšuje, se ne izvija, ne prosi. Mogoče še nikdar ni stal tak ubijalec pred sodnim dvorom."

Polno zvitih vprašanj si je bil pripravil predsednik, premislil je postopanje, nastavljal je zanjke, v katere bi se zapletel zločinec, in glej: Ta zločinec ga je sedaj sam zmedel s svojo preprostostjo. Ali je to sploh zločinec?

Sedaj se je dvignil zagovornik in prosil, da bi tudi on smel obtožencu zastaviti par vprašanj. Radostno je privolil predsednik.

"Torej, gospod Porazil," je začel zagovornik. Adam mu je presekal besedo s povsem drugim glasom kot je govoril doslej: "Nisem gospod, kmet sem."

"Torej, kmet Porazil Vaš rod je bil v Klenci v časti in je užival razne predpravice, ali ne?"

"To pa, to. Porazilovi so nosili nebo, v cerkvi so imeli svojo posebno klop, na Telovo doma oltar, na križev teden so nosili pri procesijah na polje velikonočno svečo in tudi pri Vstajenju —"

"Tuči vi niste bili do nedavna nikdar kaznovani?"

"Kaj, da nisem bil? Pa še kako! Celó svoje življenje! Skoraj od ženitve — je kazen, kazen za mene in za Martina zato, ker nisva ubogala očeta. Slabo nama je bilo na svetu in malo časa sva živela."

LIST "EDINOST" JE LIST ZA RESNICO.

Toda ima bratca, ki se drug drugega izpopolnjujeta, da poročata celo resnico. In ta njegov bratec je

"AVE MARIA"

Zato nima popoln list "Edinost," kdor nima še lista "Ave Maria" poleg.

Imaš ti oba brata naročena? Takoj si naroči še list "Ave Maria," ki stane \$2.50 na leto pri

AVE MARIA 1852 W. 22nd Pl. CHICAGO, ILL.

GLASNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

je posvečen zlasti češčenju presv. Zakramenta. Ta list bi ne smel manjkati v nobeni slovenski katol. hiši.

Ali ga imate pri Vas? Zakaj ne? — Takoj ga naroči! Stane samo \$1.00 na leto. Naroča se

GLASNIK 1852 W. 22nd Place.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srjace, najboljše ovratnike in kravate za srjace. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srjace in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.
1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da daio svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH-WEST LAUNDRL CO.
JOHN ČERNOVICH, lastnik.
255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.
Telephone: Yards 5893.

(Nadaljevanje s 3. strani.)
Ko so države uvidele, da je javno in zasebno prizadevanje proti "tobačni kugi" brezuspešno, so napravile iz zadrege krepob. Začele so dovoljevati sejanje tobaka in ga ponekod zaradi lepih dohodkov proglasile za državni monopol. Zato je že proti koncu 17. stol. nastalo na Francoskem in Angleškem nekaj tobačnih tvornic, katerim so kmalu sledile tudi nemške. V 18. stol. se je že vnela huda tekma med angleškimi, francoskimi ter nemškimi izdelki. Svetovnemu toku so se polagoma pridružile tudi jugoslovanske dežele toda zaradi pomanjkanja čomajh tvornic ie naš tobak romal kot surovina na Francoskem in Angleško ter preko Hamburga in Bremena na Nemško.

Američ. domovina tobaka, zavzema še dandanes prvo mesto v nasadih i v trgovini tobaka. Največje, toda ne najboljših količin, pošiljajo Združene države na svetovni trg. Z najboljšimi proizvodi se ponaša Zapadna Indija posebno otok Kuba, kjer pridelajo vsako leto do 35.000.000 kilogramov tobaka. Od srede preteklega stoletja narašča zanimanje za tobačno kulturo tudi v Braziliji.

V Aziji prvačijo s tobačnimi nasadi Indija, Sumatra in Japonska. V Afriki je klub ugodni zemlji in prikladnemu podnebnju le Egipt glede tega bolj važen. V Evropi se odlikuje po kakovosti in po količini naša mlada država, dasi uspeva tobak v nek večjih državah. Ker nas zanima predvsem tobačna kultura v naši državi, hočem navesti po Meliku nekatere statistične podatke.

"Zelo važna gospodarska panoga je pridelovanje tobaka ki je razširjeno v Bosni-Hercegovini, Dalmaciji, Srbiji in Črni gori. V Bosni-Hercegovini, kjer je ta kultura od l. 1880. monopolizirana, se prideluje tobak v severnih posavskih in podrinskih okrajih še bolj pa v srednji in jugozapadni Hercegovini. Tjer ie duhan po svoji kakovosti svetnega slovesa. V hercegovskih okrajih Mostariju, Ljubuški in Stolcu se sadi več tobaka, ko v celi ostali Bosni in Hercegovini. Po predvojni statistiki znaša povprečni pridelek tobaka v Hercegovini 30.000 q, a v Bosni 6000 q. Tobak se ie izvažal in sicer največ v surovem stanju: l. 1911. se ie izvozilo 16.005 q surovega tobaka, od tega v Egipt 11.382 q. — V Srbiji, kjer ie bil tobak istotako monopol in ie tvoril za davkom največji državni dohodek, se prideluje tobak v manjši meri ob Drini (Bajina Bašta) in v sredini dežele (Kruševac), glavna tobakova okrožja pa so v dolini južne Morave Aleksinac, Niš, Leskovac

in Vranje. L. 1909. je znašal pridelek tobaka v severni Srbiji 21.014 q, l. 1911. 19.006 q, od tega se je l. 1911. izvozilo 9146 q. Po kakovosti je primerjati se vernosrbski tobak bosanskemu, ne pa hercegovskemu in makedonskemu, ki predstavlja v naši državi najboljši vrsti. V južni Srbiji se sadi tobak ob površju južne Morave okrog Gnjilana, v Skopski, Kočanski, Radoviški in Djevdjelijski kotlini, okrog Prizrena ter v manjši meri v gorienem Tetovu. Dasi uspevajo ob južni meji že zelo dobre vrste, vendar najboljši makedonski tobak se nahaja šele v grški Makedoniji na obrežju Egejskega morja. — V Dalmaciji se prideluje tobak dobre kakovosti, toda šele od nedavna: l. 1913. je znašal pridelek 26.801 q. V Črni gori se prideluje tobak v južno-zapadnem delu dežele; odlikuje se po izredno dobrem vonju. — V najnovejši dobi se razširila kultura tobaka po novih predelih, tako v Sloveniji po jugovzhodnih okrajih."

Svetovna produkcija surovega tobaka se cení na 850.000 ton, njegova vrednost pa na 900.000.000 predvojnih mark.

"BARVASTE ČREPINJE" je knjiga, ki vsebuje 12 zanimivih povesti in pesmic. Tu je opisano realno življenje češkega naroda. Pišite po njo stane samo: 35c.

EDINOST PUBL. CO.
1840 W. 22nd St. Chicago, Ill.

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasejenem ozemlju v Italiji, Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji ie začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarije, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje. Dolarske čeke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljateve računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov. — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov. — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00, za izplačila, ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolarija, ali po \$1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam ie še pridjati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za pošiljanje.
BANČNI ODDELEK
EDINOSTI
1840 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI.
Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim č. g. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"
1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ
6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.
se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE-OBLEKE po naročilu točno in ceno.

DOMAČE PIVO!
Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:
"HMEJ IN MALT"
Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!
Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.
MAL-TEEN-MALT-EXTRACT CO.
Jos. Bielak, lastnik
1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.